

Méltóságos Asszonyunk!

A most dúló világháború által előidézett társadalmi bajok enyhítésére Szegeden megalakult s tevékenyen működő „Felebaráti Szeretet Szövetség”-ünknek mai napon tartott összejövetelén jelen voltak, — egyhangú lelkesedéssel tesszük magunkéivá azokat a minden tekintetben követésre méltó irányelveket, melyek a Méltóságod vezetése alatt megindult mozgalom folyamán most kibocsátott lelkes hangú felhívásban a női divat terén jelenleg uralkodó indokolatlan fényűzéssel szemben kifejezésre jutottak. Egyértelműen mi is a leghatározottabban elítéljük az úgy társadalmilag, mint nemzetgazdaságilag is egyaránt káros hatású s a háború nyomán járó szenvedések és nyomor képei közt annál kirívóbb és visszatetszőbb fényűző divatot, — az ez ellen oly nemesen életrekeltett mozgalomhoz mindannyian szívvel-lélekkel csatlakozunk s a Méltóságod bölcs irányítása mellett egyre nagyobb arányokat öltő mozgalom vezetőit és résztvevőit őszinte honleányi érzésekkel üdvözljük.

A háború alatt tevékenységet kifejtő nőegyesületek elnöknői közül özv. **Holtzer Jakabné** a maga részéről szintén nagyon helyesli a mozgalmat és a Zsidó Nőegyesület legközelebbi értekezletén megbeszéli a csatlakozás módját. **Nónay Dezsőné** a következőkben volt szíves nyilatkozni:

— Csatlakozom a mozgalomhoz. Szerintem helyes volna, ha egy bizottság alakítatnék, amely az áruk beszerzésére nézve a közönséget tájékoztatni. Miután az akció elkészült, csak a jövőben várok sikert tőle, de kissé aggódom, hogy ez is, mint — sajnos — minden eddigi magyar mozgalom, rövid életű lesz és hogy a most meginduló akció is az emlékezetes tulipán-mozgalom sorsára fog jutni.

Dr. Orkonyi Edéné ezeket mondta:

— A mozgalom rendkívül szükséges. Bünnök tartom, ha valaki ezekben a komoly időkben is a fényűzésnek hódol és igazán becsülésre érdemesek azok, akik a nemes és hazafias akciót megindították. A magam részéről örömmel csatlakozom a mozgalomhoz és amennyire módomban van, igyekszem mindent megtenni az akció sikere érdekében.

Dr. Turcsányi Imréné érdeklődésünkre a következőképen válaszolt:

— A Feministák Egyesülete szükségtennek tartja azt, hogy a maga körében a fényűzés és divatörület ellen akciót indítson. A feministák eddig is egyszerűen öltözködtek. A nagyvilági hölgyek nem a feministák sorában vannak. A Feministák Egyesületének tagjai vagy kenyérkereső munkások, vagy meggyőződéses hívek, akik eddig sem abban találták legfőbb örömeiket, hogy magukat fölcicomázzák. Erre azoknak van szükségük, akiknek az az egyedüli élethivatásuk, hogy férjhezmenjenek.

— Egyébként a mozgalomnak nem nagy sikert jósolok. Akik a fényűzésről a világháborúban sem mondtak le, alig hiszem, hogy egyszerű felhívásra kedvteléseikről komolyan leszoknának. Nem mondom, ideig-óráig lesz hatása az új divatáramlatnak, de aztán minden marad a régiben.

Kvasz András meghalt az orosz fogságban.

(Saját tudósítónktól.) Német nyelven írt levelezőlapot hozott a napokban a posta messzi Oroszhonból, Szibériából Békéscsabára Egy orosz hadifogságban levő csabai fiú, aki **Kvasz András**-sal az országszerte ismert pilótával együtt került a fogságba, írt a szüleinek, hogy **Kvasz András** három hónappal ezelőtt tifuszban meghalt. A kiváló aviatikus halálhíre nagy szomorúságot keltett a csabaiak körében, akik mindig — és méltán — büszkék voltak városuk szülöttére: a repülő emberre.

Kvasz András több mint egy éve hadifogoly. Repülés közben, — épen az orosz lövészárkok fölött járt gépmadarával — ellenséges golyót fogott a benzintartálya, de a gyakorlott pilótának mégis sikerült simán kikötni, — csak hogy ellenséges területen. Így került hadifogságba **Kvasz András** utasával, a megfigyelővel együtt.

Kvasz Bandiban, amikor az oroszok feléjük rohantak, bohém könnyelműsége, — amelyről a rákosi repülőtérén legendák keringtek — kerekedett felül, nyugodtan cigarettára gyújtott és névetve szólt oda a bajtársának az ő sajátos modorában:

— *En se főzök több tejberizst a rákosi hangárban...*

Azt hitte, nyomban felkoncolják őket, de csalódott, mert az oroszoknak csak nagyritkán áll módjukban magyar repülőt elespíteni és ezért életben hagyták őket, abban a reményben, hogy egyet-mást sikerülni fog nekik repülő-rajunk felől megtudni. Jóhoz fordultak. Amikor **Kvasz Andrást** a tisztek tolmács útján faggatták, olyan feleleteket adott, hogy még a háta mögött álló kozáknak is megfagyott a vér az ereiben a félelemtől. Látták, hogy nem boldogulnak vele, hát békén hagyták.

Kvasz Bandi mindezt még annak idején megírta a fogságból pesti kollégáinak és barátainak. Különösen **Wittmann Viktor** mérnököt, a múlt évben repülés közben lezuhant kiváló aviatikust kereste fel sürűn soraival. Minden levelezőlapján egy szám volt, amelyből a mérnök megtudhatta, hogy **Kvasz Bandi**nak milyen összegre van szüksége. **Wittmann** kitalálta a számok titkos értelmét és állandóan segítette a fogságba jutott repülőt, **Kvasz** ebben az évben nem adott életjelt magáról, míg aztán most halálának hírért közölte egy bajtársa.

Kvasz András kiváló aviatikus volt. A Budapesten megtartott nemzetközi repülőversenyen ugyan még csak **Zsélyi Aladár**-nak volt a szerelője, de egy év múlva már saját konstrukcióju gépén szelte a rákosi levegőt. Érdekes, hogyan jutott első gépéhez, amelyen a repülés alapját sajátította el. A nemzetközi meetingen **Zsélyi** tudvalevőleg szerencsétlenül járt, egy fordulónál lezuhant és életveszélyes sérüléseivel hónapokig feküdt. Szerelője: **Kvasz Bandi** mindennap meglátogatta és amikor **Zsélyi** jobban lett, **Kvasz** megkérte, hogy ajándékozza neki az összetört gépet. **Zsélyi** mérnök vagyonszerető ember volt; hogy hű emberét megjutalmazza, neki adta a majdnem használhatatlan masinát. **Kvasz** tulboldog volt, kijárt magának egy hangárt és hozzáfogott a gép összeállításához. Pár hónap múlva **Kvasz** önálló lett és megkezdte a repülő-gyakorlatokat.

Ez alatt az idő alatt hihetetlen szenvedésen ment keresztül. Napokig nem evett egyebet, mint tejberizst, amit maga főzött magának a szabad mezőn egy nagy bádog-edényben. Amikor aztán erre sem tellett, zsebrerakta a kezét és versenyt fütyült a sivitó széllel, amely a deszkákból összetákolt hangárt, — egyuttal lakását — keresztül járta.

Nemsokára letette a pilóta-vizsgát, megszerezte az oklevelet. Ekkor neki indult a vidéknek pénzt keresni. Több mint hatvan vidéki városban rendezett **Kvasz András** látványos fölszállást, kisebb-nagyobb anyagi eredménnyel. Azokban a városokban, ahol megfordult ütött-kopott masinájával, sok kedves történetet tudnak róla. Az egyik helyen például háromszáz koronát fizetett rá a repülésre. **Kvasz** nagy bevételre számított. Amikor megtudta, hogy nemcsak ingyen repült, hanem még rá is fizet, nagy dárídót csapott. Három kocsi fogadott, az első kocsiában a felöltőjét helyezte el, a középsőben ő ült, a harmadik kocsiában pedig egy szál cigány húzta: „Magasan repül a daru” — ez volt a nótája. Közben krajeárokat szórt a kocsik után szaladó gyerekek közé.

*

Most pihen, messze idegenben, lelke elszállt oda, ahová karesu gépével oly sokszor igyekezett ez a bohémlelkű, vasidegzetű, lelkes embermadár.

Szenzációs újdonság!

Aage Madelung:

A megbélyegzettek

Regény Ára 5 K 20 fill.

Berend Miklós dr.:

Harcéri naplója

Ára 6 korona.

Vanczák János:

Vér és Vas

Ára 1 korona.

Bálint Jenő:

Ópium

Ára 3 korona.

Szabó László dr.:

A modern újságírás

Ára 4 korona.

Gábor Andor:

A polgár

Ára 2 K 50 fill.

Kapható:

Várnay L. könyvkereskedésében.

A török Vörös Félhold képeslevelezőlapjait 20 fillérért árusítja az Országos Bizottság, (Budapest, képviselőház.)